

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryn tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Kész évre 16 frt. v. 32 korona. / Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. / 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

II. Vilmos köszöntője.

Koronás fők ajkáról ritkán illetve ismerés a magyar nemzetet. Harmadik száz év óta talán egyetlen egyszer sem. Mi természetesebb tehát annál, hogy az elismerésnek azokat a szavakat, melyek II. Vilmos császár ajkáról szeptember 21-én, a budavári palotában elhangzottak, osztatlan örömmel közzétesse a magyar földön?

És azért II. Vilmos császár szavainak tulajdonképpeni jelentősége nem magában az irányunkban nyilvánított elismerésben van. Jelentősebb ennél az a közjogi helyzetünk szempontjából kiáltás, mely a magyar nemzet, a magyar királyság állami szuverenitásának, mely a mely külföldi uralkodó ajkán most adott először kifejezést annak a felismerésnek, hogy Magyarországot egy u. n. monarchiában, mint az európai népek családjában előkelőbb hely illeti meg, a szélesebb körű autonómiával felruházott tartományok számára lementartótnál.

Kell, hogy legyen az általános politikai helyzetben valami, egy most még nem láthatott, csak titkon sejtett körülmény, a mely Magyarországot eddig soha sem méltányolt, de sokszor elhomályosított közjogi jelentőségének ezt a méltatását politikai szükségessé emelte. És ha lehet fokozunk ezt az örömet, a mit szívünkben a német császár szavainak multunkat illető elismerése fakaszt, úgy az örömet az a fokozása csak annak tudatában állhat, hogy a magyar állam közjogi jelentőségének elismerése immár politikai szükségletként jelentkezik.

Midőn a fővárosba érkező német császár körünkben időzésének jelentőségét méltattuk e helyen pár nappal az előtt: a homályos sejtésem szinte öntudatlan érzületével azt a hitünket fejeztük ki, hogy a német szövetség Magyarországon is a közönséges talajában egykoron verő politikai fejleménnyé válhat, ha az ország történelmi multján alapuló jelentőségét állítja előtérbe.

És ime, a mi csak sejtésünk alig felismerhető tárgyaként jelentkezett, ma élő valóságként áll lelki szemeink előtt.

A németek fiatal császára a nagy államférfiak lelkületének elevenségével érezte meg a szükségét, mely Magyarország népének nemcsak megfontoltságát, de érzületét is a létesült szövetséghez csatolni parancsolta és ma már általános közvéleményt képvisel a magyar földön annak megismerése, hogy a német szövetség nem a diplomácia boszorkány-konyhájának praeparatuma, hanem az érdekelt népek érdekeljes meggyőződésének postulatuma.

Vajjon mit bizonyít ez a ép oly csodás, mint jelentős alakulás?

Bizonyítja megerősíti egyfelől azt a régi igazságot, hogy a magyar nép való banni tudás nehéz, de hálás politikai feladat. De bizonyítja másfelől azt is, hogy a jogokhoz való az a mérvet ragaszkodás, bizonyos törekvésekkel szemben az a szivós ellenállás, mi nem egyszer kisszerű akadékoskodásnak s elavult sérelmi politikának tűnik fel a közjogi kérdésekben szigorú föltékenységgel óvatosságot és óvatosságot egyes államférfiaink részéről; — az voltaképpen a monarchia sulyának védelmezését s közvetve Európa békejének, nyugalmanak és szabadságának megerősödését jelenti.

Avagy minő sulya volna ma a monarchiának, ha Magyarország népe az osztrák beolvasztási törekvésekkel szemben az engedékenység álláspontjára helyezkedik s ha jogaira való föltékenységében elgyöngül, meghanyatlik?

Kérdő hányszor, de hányszor kellett karhőzotást és gáncsot hallanunk csak a közel multban is a miatt, hogy

az óvatosság scrupulositásával képviseltük a tiltakozást ama törekvések irányában, melyek a közjogi önállóság 1867-ben kiszabott kereteit is szűkíteni czélozták.

Vajjon jut-e most eszükbe a kárhözátóknak és gáncsokodóknak, hogy ha az a kellemetlen scrupulositás meg nem akaszt előhaladásának bizonyos törekvéseket a multban, lenne-e a Tisza Duna mentén hazát alkotó népfajnak az a jelentősége, a melyet a német császár felköszöntője csak az önálló állami lét és nemzeti egység irányában fejez ki?

Nem tartjuk mellőzhetőnek a kérdést, midőn a rideg közjogi konservativizmus derviszeitől a 67-iki kiegyezési mű kiválóságát és örökké valóságát halljuk emlegettetni II. Vilmos felköszöntője alkalmából is.

Ugy látszik, hogy vannak, a kiknek e kiegyezés dicsérete mániájukká vált, mert hisz hallottunk mi már olyan vélekedést is, hogy Magyarországnak az ausztriai helyzet különböző alakulásaival szemben is meg kell védelmeznie, fenn kell tartania e kiegyezést.

Am a véges intézmények irányában tanusított fanatikus elfogultság ez elmélete nem az államélet szükségleteinek felismerésén alapul. Mert az államélet fejlődésének folyton kavargó processusa nem köthetetik meg egyes emberi alkotások egyoldalú befolyása által, hanem az örök haladás isteni törekvésének kijelentéseiben ujul meg.

És a megújulást soha sem az alku és opportunitás, hanem mindig csak a jogokhoz ragaszkodás, az azokért való bátor küzdelem képviselheti.

II. Vilmos felköszöntőjének szépségei között legbecselesebb ennek az igazságnak constataciója és a magyar nemzet ezért hinti be a töle távozó nagy uralkodó utját a köszöntet és hála virágaival

V. A.

Politikai hírek.

Uj főrendiházi tagok. Király ő felsége a következő legf. kéziratot adta ki: A főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885. VII. t. cz. 5. §-a alapján magyar minisztertanácsom előterjesztésére Ernuszt Kelemen és Sombory Lajos földbirtokosok elölthoszsigán a főrendiház tagjaivá kinevezem. Kelt Budapesten, 1897. évi szeptember hó 19-én FERENCZ JÓZSEF, s. k. B. Bánffy, s. k.

A parlament kitüntetésé. A német császár újítást hozott be a kitüntetések terén. Eddig ugyanis a külföldi uralkodók királyunknál tett látogatásai alkalmával a közéletnek csak ama tagjait tüntették ki, akik közvetlenül többé-kevésbé függének az uralkodóktól, kinevezési vagy más efféle által. Ennek a kitüntetési rendszernek célja az volt, hogy az idegen fejedelmek tiszteletüket közvetve is kimutassák a korona iránt. A nemzetre és annak képviselőire azonban egyik sem gondolt. De Vilmos igen és így történt, hogy a főrendiház és a képviselőház elnökei magas rendjeleket kaptak. Politikai körökben a német császárnak ez az újítása nagy örömet keltett és bizonyos, hogy a parlament évkönyveiben nem fog nyomtalanul maradni. Mert úgy fogják fel, hogy Vilmos császár az elnökök kitüntetésével közvetve a magyar parlamentet akarta megtisztelni. Egyelőre azonban még az okoz kétséget, hogy milyen formában juttassák kifejezésre a parlament köszönetét e nagyjelentőségű kitüntetés alkalmából. Egyesek úgy vélik elintézendőnek, hogy minden párt nevében egy szónok üdvözlje napirend előtt Szilágyi Dezsőt. Mások úgy, hogy a Ház, mint egész, fejezze ki örömet a kitüntetés fölött.

A király a nemzetnek.

Budapest, szept. 26.

Azokról a nemzeti nagyjainkról, a kiknek szobrairól a királyi kegy gondoskodik, a történelem a következőket jegyzi fel:

Szent Gellért püspök. A csanádi ősi egyházmegyének legelső püspöke: Szent Gellért, Velenczében született, hol hajlamait követve, a szent Gergelyről nevezett kolos-

torba lépett. Ennek eredetileg Palesztinába hajított zárandokolói, de előjáró tanácsára Magyarországra jött és itt Mór, pécsi püspök ajánlására, a királyi udvarba került, hol Imre herceg kiképzése után nem vállalt új állást, de Bakony-Bél melletti vadonba vonult és itt hét éven keresztül remete életet élt. Ekor királyi parancsára elfogadta a csanádi püspökséget, melynek szervezője s első püspöke lett. Mint püspök a vallási és hazafiai érdemek példányaként volt.

Midőn Szent István halála után, Péter és Ába Samu helyébe I. Endrét hívták be Lengyelországból a magyarok királyának, akkor ő is hódolatát akarván kifejezni uralkodójának, kíséretével együtt a király fogadására indult. De Buda környékén meglohták őt a pogányság visszaállítását követelő Wathaféle lázadók és az öreg Gellérthegyről kocsijával együtt ledobták. Mivel pedig még ekkor is élt, agyonkövették.

Pázmány Péter, a magyar biboros Ciceró, 1550-ben Nagy-Váradon született. Szülei házát 16 éves korában hagyta el és a Jézustársaságban rendjébe lépett, hol csakhamar felfedezték benne a ritka nagy elmét és lángoló szónoki tehetséget. Szerzete után Krakkóba, Bécsbe, majd Rómába küldte, honnan tanulmányai végétől a híres gráci egyetemen a bölcsezet és theologia tanítását bízták rá. Szónoki tehetségének igazi hatalma azonban, csak az 1608-iki országgyűlésen vonta magára a közfigyelmet, mely után újjászervezője és visszaállítója volt Magyarországon a katolicizmus régi fénye és dicsőségének. Csak Nagy-Szombatból 30 főnemesei családát hódított vissza lángszónoklataival a katolikus vallásba. Kő-tűk Forgách Zsigmond a későbbi nádort és családját is, melyet az édes testvér, Forgách Ferenc nyitrai püspök sem volt képes előbb visszatéríteni. 1616-ban V. Pál pápa feloldozta a szerzetesi fogadalma alól és I. Mátyás előbb turóci prépostá, majd pár hónap múlva esztergomi érseknek nevezte ki. Huszonkét évig volt Magyarországi primása, mely alatt VIII. Orbán pápa azzal tüntette ki érdemeit, hogy 1629-ben bíbornokká nevezte ki. Nagy nevet, nemcsak hazafiai érdeme, de örökbecsű irodalmi művei is örök betűkkel vésték fel lapjaira a magyar történelemnek. Meghalt 1637-ben s Pozsonyban temették el.

Bocskay István, Erdély és Magyarország fejedelme (1557—1606), ki 1604-ben kitűzte a szabadságharc zászlaját s két évi hősi küzdelem után a sokszor emlegetett bécsi béke következtét rá. Kezdetben Rudolf császár híve volt, kinek prágai udvarában is tartózkodott, mikor Báthori Endre fejedelm, mint Báthori Boldizsár megölésének részesét száműzte. A protestánsok elnyomása és a Bástia zsarnoksága adta kezébe a szabadság lobogóját s az egész protestáns Magyarországot egyesítette alája. Győzelmes harcot vívott Bástia és Belgijóss ellen a Felvidéken, 1605-ben az Erdély, nyomban utánna a szerencsi országgyűlés Magyarország fejedelmévé választotta. Achmed török szultán koronát is küldött neki. A bécsi békét (1606), mely annyi hatalmi biztosítékot adott neki, tovább fejleszteni a sors nem engedte, mert rövid idő múlva Bocskay István halála bekövetkezett, gyászba borítván az egész országot.

Bethlen Gábor (1580—1629) magyar király és az erdélyi részek leghatalmasabbja, korának egyik legnagyobb diplomátája, a protestantizmus harczosa, 1613-ban lett Erdély fejedelme. Midőn megszűlődött uralma Erdélyben, a magyarság hatalmát továbbterjesztette s az 1618-iki cseh fölkelést fölhasználván, okosságával, erélyével Magyarországot hatalmába kerítette, a pozsonyi várat és koronát elfoglalta, s a beszercezi országgyűlés 1620-ban II. Ferdinándot trónuszetnek nyilvánítván, a nagy embert magyar királlyá választotta. A eszek forradalma a fehérhegyi csatában elvezetett, Bocskay békét kötött a császárral 1621-ben, de a harcz közte és Ferdinánd közt tovább folyt, a protestáns fejedelmekkel is szövetekezett. Most már a lengyel trónt akarta megszerezni, de testi ereje megért.

Hunyadi János minden magyar embernek lelkében s a bolgár népdalok is zenigik. Hazánk történelmének egyik fényes szakát, a Hunyadiak korának nevezik aprólé és fiárol. A pártvillongás, az idegen befolyás hatalmába került Magyarországot a hódító ozmán is megtámadta. Hunyadi János ekkor volt az ország kormányzója s ekkor érdemelte ki a nevet, mint nadvézér, hogy a keresztényiség védelmezője. Hősisége, vallásossága glóriával veszi körül a 15-ik század hősi lovagkorának ez eszményi tisztá alakját.

Zrínyi Miklós, (1508—1566), horvát bán, a szigetvári hős egyik részese történelmünk fényes családi nevének, melynek igazi ragyogását a költő és hadi adta meg. A szigetvári legendából újabb történelmi nyomozások sokat leszállítottak, de Zrínyi Miklós kötelező tudását tiszteltetremétön hagyta. Szigetvár védelmét Zrínyi katonái és császári hűségén kívül tette nevezetessé: Szulejman szultán halála és Zrínyi Miklós unokadécének hatalmas eposza a Zrínyiás. A né-

met császár csak pár nap előtt, mint az uralkodó iránti magasztos példára hivatkozta Zrínyire, a kinek hősiessége, mint mondák, sok német ifju szívét megdobogtatja. A németeknél Körner drámája tette ismeretessé, melyet a magyar színpadokról is jól ismer mindenki. A horvátok maguknak reklamálják a szigetvári Zrínyit. Nekünk a magyar költő Zrínyi Miklós a megbecsültetelen.

Pálffy János. Mária Terézia királyunk sokszor mondta, hogy az agg Pálffy János tábornagyot apja gyanánt szereti és tiszteli. Alakja méltán szimbolizálhatja az erőteljesen kifejlett dinasztikus hűséget. A sokfelől támadott asszony-királynak, a midőn magát, családját és trónját Pozsonyban a vitéz és lojális magyar nemzet oltalmába ajánlotta, ő kiáltotta először s utána az egész nemzet, hogy: Moriamur pro rege nostro. A nagy Frigyesrel vívott háborukban a magyar vitézség fényes lapokat jegyzett a XVIII. század krónikájába.

Béla király névtelen jegyzője. A magyar történetírás egy névtelen krónikával kezdődik, a melyet IV. Béla király uralkodása alatt valószínűleg Pous mester írt. Ez a krónikánk a honfoglalást adja elő a hagyományok alapján, a maga korának világításában. A mi a görög történetírásban Herodotusz, az oroszban Nesztor, az nekünk Anonymus. A történetírók czehe vele kezdődik; az ő krónikája a legelső magyar historia. Nálánál senki többi joggal nem szimbolizálhatja a magyar fajban lakozó históriai érzéket.

Werbőczy István. A magyar faj még most is úgy emlegetik, mint jogász- és prókator-nemzetet. Werbőczynek nagyobb jogászként nem volt és korábban Európának sem volt hozzáfogható jogásza. A Tripartitum a magyar szellem legmaradandóbb emlékei közé tartozik. Werbőczyben a lényeges tartalom a kondifikáló jogász, bár egyébként is jelentős alak és fényes pályát futott meg. Olyan szónok volt, mint sokkal később Kosuth s az oligarchikus Magyarországon először vezette diadalra a demokratikus köznemességet. Volt nádora Lajos királynak, országgyűlés János királynak és budai bíró, a mikor Budára Ibrahim pasa telepedett meg Szulejman szultán parancsából.

Tinódy Sebestyén. Az utolsó lantos deák, végső hajtsa a magyar regélőknek, a kik azért költöttek, hogy a versenyek lant mellett élnekkeljék Historiás énekei kóttakkal jelentek meg. Az ő alakjából tudjuk csak valahogyan rekonstruálni, hogy mik és milynek lehettek a magyar igricek, a kiktől krónikáinkban és okleveleinkben olvasunk ugyan, de a kiktől egyéb hagyomány nem maradt fenn. Sebők deák, így írta magát, nem nagy poéta, de típusa az és magyar életnek, utolsó hajtsa egy fajnak, a mely vele kivészett.

A hangulat a fővárosban.

A legmagasabb királyi kegy hire már a déli órákban elterjedt a fővárosban. Az utcaszarkokon hordórok osztogatták néhány lap külön kiadását, mely szösz szerint közölte a királyi kéziratot.

A hatás leirhatatlan volt. A járókelők csoportokba verődve olvasták hangosan s az ismerősök azzal köszöntötték egymást, a mi minden magyar embernek igaz óhaja volt mindig, de ebben a pillanatban imádsággá változott: — Éljen a király!

És akármire fordult is a szó, visszatértek ismételtlen a nap örömteljes szennázóizójára, a jószágos fejedelmek végtelen kegyére, a szobrokra s a magyar dicsőségre. Történelem, mult és jelen dicsőséges álmait s a jövőbe vetett bízalom, a meghatottság és lelkesedés érzése, Bethlen, Bocskay és I. Ferencz József neve egymás mellé kerültek a magyar szívében és ajkán. Gyönyörű szeptemberi virágok csillogott, vibrált a levegőben, mámorosak voltak az arcok s örömtől ragyogtak a szemek.

Budapest örült tegnap s mindjárt arról kezdtek gondolkodni, mi módon lehetne és kellene megköszönni, halánkat kifejezni a királynak? A polgárság egy része kivilágítást akar, az egyetemi ifjuság faklyásmenetet tervezett és mindjárt végre is hajtotta, a főváros rendkívüli közgyűlésben akar halájának lerovásáról tanácskozni, a magánegyesületek is megmozdulnak, ma még csak a főváros, holnap az egész ország arról fog gondolkodni, hogy valamely módon, mely hozzá és a fölseg nagy kegyéhez egyaránt méltó, manifestálja örömet, haláját és hódolatát.

A főváros hódolata.

Mérő János, fővárosi bizottsági tag Márkus József polgármesterhez, mint helyettes főpolgármesterhez, írásban a következő indítványt nyújtotta be:

Nagyságos királyi tanácsos!

Helyettes Főpolgármester Ur!

Nincs senki a széles magyar hazában, a kinek keblét a határtalan öröm legédesebb és legmelegebb érzése ne rezgett át ő felségének, a mi szeretett Urunk és királyunknak azon magasztos és nagylelkű tényével szemben, hogy a magyar történelem nagy alak-

jainak ércemlékét saját költségen megörökíteni és a szobornívneknek a székesfőváros terein leendő felállítását elrendelni méltóztatott.

En is, mint szeretett hazánknak egyik hű fia s a fővárosi törvényhatóságunk csekély tagja, az öröm és mély háláérzetnek közt hatása alatt, mely minden fővárosi polgárt egyenlően áthat és lelkesít, el vagyok ragadtatva a királyi legmagasabb kegytől és meghajolva dicső királyunk nagysága előtt, lelkes és szívm mélyből fakadó háláérzetemnek és mély hódolatomnak a következő indítványtval bátorakodom méltó és hű kifejezést adni.

Indítványozom, hogy Nagyságod f. évi szeptember 27-én — a jövő hétfőn — rendkívüli közgyűlést méltóztatnék egybehívni, melynek egyetlen tárgyát a fővárosi közönségének öröm, hála és hódolatnyilvánítása fogja képezni a legmagasabb trón előtt.

Indítványozom továbbá, hogy a fővárosi törvényhatóság bizottsága egész egyetemében vonuljon az tőléből ő felsége színe elé, hol a fővárosi közönsége hű ragaszkodásának, hódolatának, lelkesedésének, mélyen érzett hálájának és végteletlen örömeinek Nagyságod legyen őszinte kifejezője és tolmácsolója.

Mérő János s. k.,

főv. biz. tag.

Az egyetemi ifjuság faklyásmenete.

Az egyetemi ifjuság — mint lapunk más helyén megírjuk — tegnap díszgyűlést tartott, hogy II. Vilmos német császár iránt hódolatát fejezze ki. A gyűlés végén Ortmann Albert azon örömhirt adta az összegyűltnek tudtára, hogy ő felsége a király, legmagasabb kegyeletének adva kifejezést, a Magyarországi történelmének hős alakjait kívánja Budapesten elhelyezendő szobrokban megörökíteni. — Ezek után azon indítványt tette, hogy az egyetemi ifjuság, ő felségének ezen kegyeltes és magasztos tettét, egy este rendezendő faklyásmenettel köszönje meg és ezért egy küldöttség Bánffy Dezső miniszterelnök-höz ment, hogy tanácsot és beleegyezését kérje a faklyásmenetet megtartására.

Bánffy miniszterelnök kezdetben nem akarta beleegyezését adni a faklyásmenetet megtartásához, de Hercegek rektor azon kijelentésére, hogy az egyetemi ifjuság ő felségének legfőbb kérésaira által annyira fel van lelkesítve, hogy lehetetlen volna az ifjuságot e szándékáról lebeszélni, Bánffy miniszterelnök végre beleegyezését adta abba, hogy a faklyásmenetet megtartsák, de azt határozottan ellenezte, hogy az ifjuság a várpalota előtt rendezzen faklyásmenetet, miután ő felsége beteges, s nem levén bejelente az ifjuság e szándéka, esetleg kellemetlen hatást keltene ő felségében az ifjuság tüntetése. Végül abban történt a megállapodás, hogy a faklyásmenetet az egyetem elindulva a Szerb-utczán és a Dunaparton keresztül felvonul a szabadelvű pártkör elé, onnan a Lánchid-hídon, a Lánchid-utczán, a Döbrentei-utczán és téren végig halad s a Ferencz József-hídon visszajön a rendben szélesül. Ő felsége a menetet látni fogja palotája ablakából s tudni fogja úgy is, hogy a faklyásmenetet az ő tiszteletére rendeztetett. A menetet maga Hercegek rektor vezeti az egyetem zászlójával. Az ifjuság körében nagy lelkesedést keltett Bánffy báró engedélye.

Este fél 9-kor az egyetemen és Egyetem-terén mintegy 1500 egyetemi polgár volt együtt s meggyújtották a faklyákat. A rendezőseget föltétlen dicséret illeti, hogy ezt a lelkesedést szülte ötletet ilyen gyorsan és mégis ilyen impozáns módon tudták megvalósítani.

Kilencz óra még nem volt, mikor a hatalmas lángteger megmozdult s a faklyavívó ifjak, szépen sorakozva megindultak a Szerb-utczán le a Dunapartára. Itt vigigvönulva folytonosan élvezve a királyt, átmentek a lánchid-hídon Budára, a hol a várkert-bazár előtt megállottak s elnékeltek a Szózatot.

Az este csöndjében hatalmasan zúgott föl a nemzeti imádság dallam a faklyák meghajoltak s a mint a száz meg száz láng széles csíkot írva le a levegőben visszatükröződött a Dunán s bevilágított a várkert sötétzöld lomberejét. Főnséges látványt nyújtott a pesti oldalon álló ezernyi főből álló publikumnak.

De más is gyönyörködött ebben a látványban. A királyi palota ablakai kivilágítva az egyikben ő felsége, néhányban még a főhercegek és főhercegnők állottak. A király és a főhercegek látszóval néztek a tüntető ifjuságot, mely az ének végeztével lelkes „Éljen a király!” kiáltásokban tört ki. S a budai hegyek tiszszerezen visszhangoztak a pesti oldalról pedig visszafelelték: — Éljen a király!

Az ifjuság azután a Dunaparton s a Ferencz József-hídon át visszajött a pesti oldalra s az Egyetemi-kör elé vonult a kecskeméti-utczára. Itt először Ortmann Albert ifjusági elnök beszélt, újból méltatva a nap jelentőségét s hazafiasra intve az ifjuságot. Utána pedig Hercegek Mihály dr. egyetemi rektor, a ki mindvégig a menet élén volt,

mondott elismerést az egyetemi polgárságnak, hogy mindvégig tapintatosan viselte magát.

Ekkor kioltották a fáklyákat s az ifjuság csöndben széteszött.

Statárium Horvátországban.

Fejtelére álltak az állapotok Horvátországban. Ugy látszik hát, a galád izgatók pokoli munkája sikerül: gyújt, rombol, gyilkol a felbujtott parasztság szenvedélye, melynek semmi célja nincs.

Homályos tudósítások jönnek egyre, sőtét Horvátország belsejéből. A nevek, körülmények mindegyre ingadoznak bennük; látszik rajtuk, hogy sebtében repültek világgá, de egy állandó bennük: a rémület, a félelem.

A múlt napokban Sjenicében történt borzasztó vérengzés. E miatt most már több kerületben kihirdették a statáriumot.

A ki ezután sem tudja megfékezni vak szenvedélyét, annak nyomban, rövidesen osztja ki az igazságszolgáltatás íteletét a csendőrfegyver.

Ezt eredményezte az izgatók munkája. Ezért kellett máris több kerületnek vérben, tűzben megfürdenie.

Zágrábi tudósítók a sjeniczei vérengzésről a következő részleteket táviratozzák:

A hó tizenhét évvel ezelőtt Károlyvárosból több ember jött, a kik a népet a magyar zászló alá igyekeztek. Az izgatottságnak nőttön-nőtt és végül zavargásban tört ki. A harangok kongására körülbelül 2000 ember gyűlt a templom elé.

Szerencsétlenségre éppen akkor jött oda egy bizottság, a melynek tagjai Cvijanovic, Brozovic és Djakovic voltak. A tömeg megrohanta és meggyilkolta őket, holtesteiket pedig irtózatossággal megsemmisítette. Azután kirabolták a hullákat, a ruhákban levő értéktárgyakat és a pénzt elvitték és a templom előtt hagyták a holtesteket feküdni.

Nikolics lelkész, a kit a tömeg gyanúsított, hogy egyetért a meggyilkoltakkal, csak ügyvel-bajjal tudott megmenekülni. A legszükségesebb ruhákban kiugrott egy ablakon és Vriginostba futott.

A tömeg csak akkor oszlott szét, amikor két szakasz katonaság érkezett a térre. Dr. Kondics vizsgálóbíró és Trabachia államügyész eddig harmincz embert fogtak el. A történetek következtében több kerületben statáriumot hirdettek, a zendülés, a gyilkosság, a rablás, a gyújtogatás és idegen javak rosszakarattal megrongálásának büntetéseire.

Az erzsébetfalvi rabló-gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 26.

Negyvennyolc órája, hogy a kiket az erzsébetfalvi kettős rablógyilkossággal gyanúsítanak, Dienes László, Krizsics Pál és Sallay Péter a pestvidéki törvényszék fogházában ülnek. Ez azonban nem egyértelmű azzal, hogy feltétlenül ők gyilkolták meg a szerencsétlen Adelsmann Józsefet és feleségét. Sőt, ha a gyanu rájuk is irányult, bizonyíték alig van ellenük. Valószínűleg némely lapnak az a híre, mintha Dienes László és két társa ellen már büntvizsgálat lenne folyamatban, mert a kir. ügyészség még egyáltalán semmiféle indítványt nem tett s a három fogoly csupán előzetes letartóztatást szenved.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897 szeptember 27.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

II.

(Folytatás.)

(8.)

— Minden bizonnyal, válaszolj gyorsan. Becsület szavamat adom és egy Estworth nem hazudott soha, hogy soha sem fogok többé kártyázni. Köszönöm, hogy barátjának nevezted! Engedje, hogy a barátság előjogaival éljek és a tervében segítségére legyek. Beszéljen úgy velem, hogy a testvérével beszélne, és mondja meg, hogy minő nehézség az a mirő beszél. Kitűdja? — talán én képes leszek abból utat találni. Én nem vagyok valami különös ügyes fickó, de tudja, két év mindíg több egynél, ugy-e?

Lord Estworthnak két megbecsülhetetlen tulajdonsága volt az ő becsület, férfias, megbízható modora, és tiszta szűke szeméinek rögtön bizalmat gerjesztő nézése.

Pearl mindig szerette őt, és ámbár egy időben attól félt, hogy a jó barátot el kell veszíteni a szeretetben, de Estworth oly nemesen fogadta el tőle a figyelmeztetést, hogy Pearl már régóta megszűnt attól félni, hogy kellett volna udvarlásával üldözze.

Maga — maga nagyon jó hozzám! mormogta, midőn az ifju megszűnt beszélni. Éppen most oly nagy szükségem van a barátára, mert oh, mily szerencsétlen vagyok! és vendégként a rémületre St. Claire kisasszony keserves sirásban tört ki.

Néhány percz csendesség volt, a mit

A helyszínén kint járt Gaguss Gusztáv dr. királyi ügyész, a pestvidéki ügyészség vezetője és Bánó József központi vizsgálóbíró egyelőre csak az előzetes letartóztatásra találtak okot. Mert Dienes, Sallay és Krizsics ellen kétségtelenül terhelő adatokat nem találtak. Ugyanis a gyanúsítottaknál tartott házkutatás eredménytelen volt, mert éppen semmit sem találtak abból, a mit kerestek. Így, első sorban, a mire ráakadni kellett volna, az a tettesek véres ruhája lett volna, de sem ezt, sem egy krajczárnai pénzt nem találtak náluk, holott bizonyos, hogy a kegyetlen emberitők a meggyilkolt Adelsmann boltjának kézi pénztárából 80—100 forintot raboltak.

Ennek ellenére nem lehetetlen, hogy Dienesek a tettesek. A nyomozat akként jutott az ő elfogatásukhoz, hogy első sorban Dienes László házmaster abban a házban, melyben a meggyilkolt hitvespár lakott s alig tehető fel, hogy a gyilkosok az ő tudta nélkül éj idején bejuthattak volna a házba. Krizsics és Sallay pedig, a kik közül az utóbbi feltételezés Dienesnek, szintén az Adelsmannék házában laktak. És mint ismeretes, a holtestek mellett egy baltát találtak, mint egyetlen bűnjelt s erről több tanu állítja, hogy Sallaynak a tulajdona. Maga Sallay, mikor a korpus delictit felmutatták előtte, tagadta, hogy az bármikor is az övé lett volna. Van még más tanuvallomás is, mely ellentét bizonyít. A gyilkosság reggelén Krizsics és Sallay együtt mentek az utcán s Krizsics így szólott társához:

— Ugy-e, jól végeztem?

— Igen, de ha akarnám, akasztófára is juttatnának, felelte rá Sallay. Dienes László pedig, mikor a meggyilkolt házaspárt meglátta, így vélekedett: — Senkiséb bántotta ezeket, öngyilkosok lettek. — Hogy mondhat ilyet? kérdezte tőle a csendő.

Hát ugy — adta meg Dienes a választ, — hogy ép az este elmentem is előtte Adelsmann, hogy az éjszaka valami nagyot cselekszik magával.

A nyomozást az erzsébetfalvi csendőrk tovább folytatják, és lehet, hogy hamarosan kiderül minden, esetleg úgy, hogy e három fogoly beismerő vallomást tesz. Eddig a vizsgálóbíró őket még ki sem hallgatta, előbb az adatok gyűjtése folyik s erre még elég idő áll rendelkezésre, mert törvény szerint a gyanúsított személyeket nyolcz napig lehet előzetes letartóztatásban tartani.

Nemzetközi és országos kerékpár verseny.

Kolozsvár, szept. 27.

A kolozsvári kerékpárosegylet által tegnap délután a sétateri pályán rendezett nemzetközi és országos kerékpár-pályaversenyek a közönség nagy és általános érdeklődése mellett folytak le.

Már két óra után nagy tömegekben hullámozt a közönség a sétaternek a pályához vezető útjain, úgy, hogy főleg az állóhelyeket jóval a versenyek előtt egészen el-

lepték a sport iránt érdeklődők s legkivált az ifjuság.

Nemsokára megteltek az ülőhelyek is, s a versenyek kezdetén, vagyis harmadik órákor óriási néző közönség volt együtt.

Nemsokára elhangzott a harang jelző szava, s a honvéd zenekar rázendített a Rákóczi indulóra. A versenyek kezdetüket vették.

A verseny bizottság következő tagokból alakult meg:

Versenybizottsági elnök: gróf Lázár István.

Véd elnökök: Palkovics József tábornok, dr. Hegedűs Sándor, orsz. képviselő, br. Wessellényi Miklós.

Versenybíró: dr. Korchmáros Kálmán a M. K. Sz. alelnöke.

Czélbírók: K. gr. Teleki László, br. Felitzsch Arthur, br. Mansberg Sándor, Matskási és Bartha Gergely.

Indítók: Aszlán János és Schiffert Ferencz.

Pályabírók: dr. Haller Károly, dr. Farkas Géza, dr. Istvánffy Gyula, ifj. Böhm Mihály, Szivér Elemér, dr. Vermes Lajos.

Időmérők: Stampa Keresztély, Káhlé János, Keresztény Kálmán.

Körszámlálók: Reich Ernő, Körjelző: Ákontz Rezső.

Versenyintéző és versenytitkár: Gáman Dezső.

Számrendező: Hirschfeld Sándor. Orvos: dr. Hontz Kálmán és a mentők.

A versenyintéző által adott jelre megalkult a Megnyitó versenyben résztvevők kollégiuma. Ez volt a verseny első száma.

A versenyben, melyre 2000 méter távolság volt megállapítva, ötven vettek részt.

Igen szép futás után a következő sorrendben érkeztek be: Első Herbster, második Lilits, harmadik Wiegand.

2. Nemzetközi verseny. 2000 mtr. 6 kör. I-sőnek 100 franc, II-iknek 50 franc, III-iknak 30 franc.

A versenyben négyen indultak. A közönség rendkívül nagy érdeklődéssel kísérte az idegen és nagy hirben álló bajnokok mérkőzését és várakozásában nem is csalódott, mert igen szép és érdekelítő futásban mértek össze erejüket.

Kemény küzdelem után első lett Reininger (Bécs) második, Heller (Prága), harmadik Weisz (Grác). A közönség a jeles kárékpár-matadorokat zajosan megéljelezte.

3. Erdélyi résziek verseny. (Zárt.) 2000 mtr. 6 kör. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik nagy ezüst érem, III-ik kis ezüst érem, IV-ik nagy bronz érem, V-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

4. Vendégek verseny. 3000 méter. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, 2-ik nagy ezüst érem, 3-dik kis ezüst érem, 4-ik nagy bronz érem, 5-ik kis bronz érem.

A versenyre ötön jelentkeztek és pedig Appel, Barabás, Jakab, Keresztes és Szentpéteri. A hat kört csak három futottak be teljesen és ezek igen jó kondícióban érkeztek be a célpont előtti. Az érdekes versenyben első lett Appel, második Keresztes, harmadik Szentpéteri.

A versenyre ketten állottak fel u. m. Lilits és Herbster. A 9 kört kezdetben lassu tempóban futották, az utolsó köröknek azonban már a legteljesebb erő kifejtés mellett hajtottak és majd nem folyton egymás mellett tartva étköztek be a célhoz, a hol első lett Lilits, második Herbster.

A versenyek legérdekesebbje volt a 5. Nemzetközi verseny. 5000 mtr. 15. kör. I-sőnek 200 franc, II-iknek 100 franc, III-iknak 50 franc.

Ebben ötön vettek részt. Nagy és egyenletes futás után elsőnek jött be Lurion, másodiknak Weisz harmadiknak Heller.

6. Főverseny. (Nyílt). 5000 mtr. 15 kör. I-ső nagy ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik nagy ezüst érem, III-ik kis ezüst érem, IV-ik nagy bronz érem. Annak, ki 8 körön keresztül, mint első halad át a célszalagon, tiszteletdíj.

Megjelentek a versenypályán haton. Érdekes futam után első lett Wiegand, második Herbster, harmadik Appel.

7. Tandem verseny. (Nyílt). 3000 mtr. 9 kör. I-ső párnak páronként nagy ezüst érem, III-ik párnak nagy bronz érem.

Három pár indult. Elsőnek jött be Lurion és Heller, másodiknak Wiegand és Lilits.

8. Nemzetközi verseny. 3000 mtr. Első díj 120 franc, 2-dik díj 60 frt. 3-ik díj 40 franc. A versenyre négyen állottak ki és pedig Weisz, Heller, Wiegand és Reininger. Nagy feltűnést és visszatetszést keltett a versenynél az, hogy Weisz egy egész körrel elhagyta a társait, s ezek egyáltalán nem igyekeztek észre venni a nagy térelőnyt, melyet fölöttük megnyert.

A közönség s főleg a pályabírók nagy meglepetéssel fogadta a bosszantó összeállítását. Első lett ily módon Weisz, második Reininger, 4-ik Wiegand.

9. Verseny a hölgyek díjért (orsz. zárt) 3000 mtr. 9 kör. I-ső nagy ezüst érem és a hölgyek díja, II-ik nagy ezüst III-ik kis ezüst érem, IV-ik nagy bronz érem.

Elsőnek érkezett be Lilits, másodiknak Appel, harmadiknak Keresztes, negyediknek Jakab, ötödiknek Szentpéteri.

10. Vigasz verseny. 1000 mtr. 3 kör. Csak azok részére, kik a mai versenyen első díjat nem nyertek. I-ső kis ezüst érem, II-ik nagy bronz érem, III-ik kis bronz érem.

Részt vettek benne hárman. Elsőnek jött be Haller, másodiknak Szentpéteri, harmadiknak Keresztes.

A versenyek öt órákor végeztek be.

1897 év

utolsó negyedének előfizetésére kérjük igen tisztelt olvasóinkat.

Kegyeskedjenek a 4 frt előfizetési díjat mihamarabb megküldeni, hogy a lapot becses címükre minden megszokott nélkül tovább is küldhessük.

Előlehet fizetni 1 hónapra is, 1 frt 50 kr. beküldésével.

lok valamit, ismét eljövök és tudatom magával.

Barátságos közszorítás és részvétellel jóindulattal tekintet után, az ifju távozott; és a leány, a ki a lépcsőkön lemenő távozólépet hallgatta, hátát adott az égnak, hogy ezen a nagy világon nem volt többé egyedül, vagy egy jóakaró barát nélkül.

Néhány nappal később, egy délutáni látogatásról Arnoldnéval az új otthonába visszatérve, Pearl Estworth Lordot találta a szalonban ő reá várakozva.

— Én nem tudom, ha vajjon tetszeni fog e magának az, a mit számára kaptam, kezdé kissé kétségesen, a mint a feléje nyújtott kis kezét megfogta; de ha nem tetszik, mondja meg bátran. Merem állítani, eleresztve a Pearl kezét, és egy kissé félre fordulva, mint ha nem volna bizonyos, hogy miképpen fejezte ki, a mit mondani akar, merem állítani, folytatá, hogy hallotta, hogy vannak olyan ladyk, a kik az ebéd partik adáskor az asztalok díszítéséért a házakhoz járnak?

— Igen hallottam, — mondá Pearl, mosolyogva.

— A nagynénémnél holnap este lesz társaság és tegnap, midőn nála voltam, nagy bajban volt, mert az a lady, kit rendezés szokott alkalmazzni, itt hagyta Londont, és az egészsége helyreállításáért a Wégbt szigetre utazott. Mig a Myra néni szörnyűségére hallgattam, és töprekedésemre, hogy hol találjon valakit, a ki annak a nőnek a helyét pótolja, hirtelen eszembe jut, hogy hátha maga szeretné az olyan féle dolgot. Az olyan munkát jól fizetik, és a nagynéném sokfelé ajánlhatná. Ugy tudom, hogy ő minden alkalomkor öt aranyat fizet.

— És a virágokat nekem kell beszerezni? kezdé Pearl érdeklődéssel.

Lord Estworth megkönnyebbülve érezte magát.

— És a virágokat nekem kell beszerezni? kezdé Pearl érdeklődéssel.

Lord Estworth megkönnyebbülve érezte magát.

— És a virágokat nekem kell beszerezni? kezdé Pearl érdeklődéssel.

Lord Estworth megkönnyebbülve érezte magát.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 27.

— Ugron Gábor és az Emke. Ugron Gábor Sz. Udvarhelyről lapunk szerkesztőjéhez a következő levelet írtézte:

Tisztelt barátom!

Nehogy alakulásában a közvélemény gátolva legyen, kérék közölni nyilatkozatomat, hogy nincs olyan eshetőség, melyben az EMKE elnökségét elfogadnám. Köszönt,

Székely-Udvarhely, 1897. szept. 26.

Hived

Ugron Gábor.

— A pincze katasztrófa. Kolozsvárt még mindig az erdélyrezi pincze egyet tunel alakban épített pinczejénél történt katasztrófa képezi beszéd tárgyát. A boltozat beomlását több ok idézte elő. I. Rosszul épített III. osztályu téglákat használt a vállalkozó a munkához. A téglá annyira gyenge volt, hogy a térdükön ketté törték a munkások. Használtak ugyan erősebb, préselt téglát is, de csak a kötéseknél. A rossz minőségű tégláknak két reudbeli jelek vannak.

Egyiken:

[K. T. Gy.] A másikon pedig [K. Cz. T. Gy.]

A téglák egy része darabokra volt törve, már akkor, midőn odahozták. A lelkismeretes munkások a darabokat félre téve, az ép téglákat rakták be csupán a falba. A falnak ez a része meg is maradt, nem omlott le. Kötő anyagnak, a homok közé csak 25% meszet használtak, holott 50%-ot kellett volna.

A boltozat egészen nyirkos volt, ennek dacára felszabadították alól a kötéseket s a nedves bolthajtásra hordták a földet. Már a szerencsétlenség napján d. e. megrepedt a boltozat. A munkavezetőnek mutatták. Nem vette számba, bevakoltatta a nyiladékok. E könnyelműség miatt történt a szerencsétlenség, mely különben előbb-utóbb bekövetkezt volna a rossz anyag s rossz építés miatt.

— A pénteki katasztrófa az erdélyi pincze egyetlet érinti legkellemetlenebbül. Az egyetletnek a lebontás alá kerülő egyetlet pinczejének használatát felmondották. Az építési szerződésnél fogva ez ő. Észén már új helyiségükbe be költözködhettek volna. Most azonban beállt a katasztrófa s e miatt nem lehet tudni hogy mikor építhető fel a leomlott délyi pincze egyetletnek az, hogy az egyetemi épület bontás a f. évben, a gyógyszerészati épület építése miatt félben maradt. Így valószínű, hogy boraikkal kihuzhatják az egyetlet alatt az időt addig, a mig felépül az új tunnel-szerű pincze.

— A pincze katasztrófa ügyében az épített erdélyrezi pincze egyetlet, mint illetékes helyről értesültünk, semmi felelősséget nem terheli. A pincze egyetlet ugyanis a vállalkozó bízta a kiépítést. A vállalkozó tetta a lépéseket a pillérek elengedése dolgában is. Az építés műszaki kivitele tehát egészen ennek hatáskörébe tartozott. Megemlítjük, hogy Czako Lajos építész szombaton érkezett.

— Oh, nem, nem, gondolám! Bizonyosan nem tudom, de utánna járok. Mondtam a nagynénémnek, hogy én ösmerek egy ladyt, a ki tudna neki valakit küldeni és hogy még ma tudakozdani fogok róla.

— Maga nagyon szives! De vajjon el merjem e vállalni? és Pearl aggályosan nézett az ifjura.

Oh, igen, — meg vagyok róla győződve, hogy maga pompásan tudja rendezni a virágokat! volt a válasz. Tehát megígérhetem a nagynénémnek, hogy eljön? Az ebéd idején kilenczór van; de ő tudatni fogja magával, hogy mikor legyen ott — és a virágokról is értesíti.

— De ki a maga nagynénje? kérde Pearl aggályosan.

— Lady French Myra, Grosvenor-téren lakik a 150-ik szám alatt.

— Ah, az a Lady, a ki oly sok jó tesz a szegényekkel? Igen, én örömmel fogok nála dolgozni.

III.

St. Claire kisasszony idegesen dobogó szívvel szállott ki a bérkocsiból, mely őt a Grosvenor-tér 150-ik számú ház ajtaja elébe azitte és az az érzés vett erőt rajta, hogy szeretne volna magát láthatatlanná tenni, a mint rette kopogtatására válaszol, az ajtó felbukt és ő egy pár hajporos hajú, kék és arany liberás legényvel szemtől-szembe találta magát.

— Lady French Myra itt lakik? kérde kék szemű agályosan emelve fel az egyik buta arcu legényre és bátorlalan habozással beszélt.

— Igen, Madam, volt a tiszteltettség válasz.

(Folytatás következik.)

Kolozsvárra. A munkások egész heti munkáját, őket a további munka alól felmentette. Csak még az éjjeli vizsá is utasította Budapestre.

König Gyula, miniszteri tanácsos, budapesti ügyintéző tanár, a kereskedelmi és iparkereskedelmi főfelügyelője, szombaton Kolozsvárt időzött s megvizsgálta a kolozsvári kereskedelmi iskolát. Tíztestesen megbeszélte az összes helyiségeket, meghallgatott néhány előadást, s a látottak felett megelégedésének adott kifejezést: A tanári kar, a miniszteri biztos tiszteletére a New-York szállodában vacsorát rendezett. A miniszteri biztos még azon éjjeli gyorsvonattal elutazott.

Temetés. Ma délután, 3 órakor temették el a kolozsvári pince-katasztrófa károsultait, nagy részét mellett. A kizsárolással a bonczatani intézetben állították fel.

A közúti. A közúti vasut újra kezdte a rendeltetéseivel s ha a rendőrség rábírta is télen kézzel nézi, merészsége nem fog hatást ismerni. Most utabban példát a szokást vette fel, hogy a Nagy-utca végén, az indóházhoz vezető utat majdnem egészen elzárja kocsijaival s a kocsik között halogató helyet, a menüin egy kocsit kereszttől fél. Tegnap d. u. is a 2 óras vonatokhoz úgy elzárta az utat, hogy alig tudott az ember életveszély nélkül az indóházhoz eljutni. Meddig tűri az rendetlenséget a rendőrség?

Kik a felelősök? Az erdélyi pinceegylet nádastéri új pincejével pénteken történt katasztrófa ügyében a bírói vizsgálat mint értesítünk minden vonalon a legerélyesebb szigorral és körültekintéssel indult meg. A katasztrófáról és körül tudósításunk „Kik a felelősök” című közleményben tudósítottunk a nézetének adott kifejezést, hogy a katasztrófa eseményét az épített Erdélyi pinceegylet is felelősre vonandó és illetőleg az egyet intézkedő közege ellen a büntetőjogi eljárás folyamatba teendő. A megjelölt magánlat addigi adatai azonban tudósítunk a pinceegylet, illetve ennek intézkedő közege vonatkozó előleges felfogását nem erősítik meg, a mennyiben, mint utólagosan értesítünk pinceegylet, mint épített ház részéről az építés folyamán s általában az építési feladatban olyan mulasztás, vagy mulasztalanság nem követtetett el, mely a katasztrófával okozati összefüggésben állana; hanem kizárólag az egyet közegei maguk ismételt figyelmessé tették az építési vállalkozók és közegeit a tervezési és az építési szabályoknak megfelelő eljárásra, s ha ennek ellenére e szomorú kimeneteli baleset még is megtörtént, annak felidézésében a pinceegylet intézkedő közegeinek részük nincs. E tekintetben a folyamatban lévő vizsgálat fogja azt eredményezni, hogy büntetőjogiilag a mennyiben vonható felelősségre.

Kerekpárosok bankettje. A kolozsvári kerekpáros egyet által tegnap rendezett bankettje és országos pályaverseny bankettje a New-York szállóban rendezett bankettje ért véget. A vacsora előtt gr. Lázár István versenybizottsági elnök osztotta ki a díjakat a nyerteseknek. Jelen voltak a banketten többek között: gr. Lázár István, dr. Haller Károly, dr. Korchmáros Kálmán (Bpest), dr. Farkas Géza, dr. Hőncz Kálmán, Gáman Dezső, Aszlán János és mintegy negyven egyetli tag. A vacsora folyamán nemsokára megindultak a pohár köszöntők. Az első dr. Haller Károly mondotta a vendégekre, dr. Korchmáros Kálmán a kolozsvári kerekpáros egyet vezető férfinak, Gáman Dezső, dr. Korchmáros K.-ra. Beszédében élesen kifakadt a hivatásos kerekpárosok kimondási ellen, mi élénk eszmecserére adott alkalmat. Végül dr. Haller a két alelnök, gr. Teleki László és gr. Lázár Istvánra, kik az egyetlet újja teremtettk. Igen szepen felkínálta gr. Lázár István az egyetli tisztviselőket. A társaság az éjjeli órákig maradt együtt és sok elvi jelentőségű kérdést vitatott meg.

Polgár iskola átvétele. A kolozsvári polgári iskola műszaki feltúlvizsgálata és átvétele most van folyamatban. Ma délután szült ki a bizottság Kolozsvár város főispánjától. Az átvételnél Póczy Mihály és Debreczeni Balázs főmérnökök voltak jelen. Átvétel után az iskola rendeltetésének át fogadják.

Brassai-kör. Kolozsvárt. A kolozsvári egyetemen unitárius vallású hallgatói és az unitárius papnevelő intézet tagjai szombaton délután az unitárius főiskolában értekezletet tartottak Boros György elnöke alatt. Az értekezlet célja volt, hogy az unitárius egyetemi hallgatók és a teológusok egy kört alakítsanak, mely a főiskolából kikerült ifjakat legalább egy héten egyszer összehozza. Az értekezleten a kör meg is alakult. Brassai kör” címűen, védnöknek pedig Boros György

theologiai tanárt kérték fel, a ki e tiszteletet is fogadta. Az értekezlet egyszersmint egy négyes bizottságot küldött ki, mely a kör számára alapszabályokat állítson össze.

Közgyűlés. A „Kolozsvári F. J. tud. egyetem gyűjteményében” hallgatók segély és önképző egyesület” f. hó 25-én szombaton délelőtti 10 órakor tartván alakuló közgyűlést, elnököké egyhangulag ifj. Gálly György választották meg, ki zajos éljénzés között foglalta el elnöki széket, alelnökké Tangel Sándor, főjegyzővé Keller Manó, aljegyzővé Nagy Lóránd, pénztárnokká Boglutz István, ellenőrré Ferenczy Gyula, muzeumőrre Lehrer Alfréd, könyvtárnokká Zajácz Károlyt választották meg. Este fényes bankett követte a választást a New-York szállóban, hol Pongrácz kitűnő zenés a hajnali órákig kedélyesen együtt tartotta a vig társaságot.

Meghívó. Felkérem az egyetemi polgár urakat, hogy f. hó 28-án d. u. 6 órakor a jogi kar II. sz. termében tartandó ifjúsági gyűlésen megjenni sziveskedjenek. Tárgy: A legelsőbb királyi leirat alkalmából a kolozsvári egyet. polgárság bodolatának kifejezése. Kolozsvárt 1897 szept. 27-én ifj. Imre Sándor.

Kovács Gerő aljárásbíró, Szilágy-Csehről hasonmínőségben áthelyezték a kolozsvári kir. járásbírószághoz. Kovács munkaköre a hagyatékai ügyek elintézése lesz, mely egyetül is sok munka anyagot szolgáltat fel dolgozásra. Az új bíróban kitűnő szakterőt nyert a városi járásbíró.

Lófuttatás. N.-Váradról írják: A félvér gát-versenyben a díjat Bethlen Károly gróf Hegyese nyerte meg. A „totalizátor” 2—11 frtot fizetett.

Dr. Engel Gábor egyetemi rk. tanár ur, orsz. kórház igazgatója lakását Belmagyar utca 54. szám alá tette át.

Eljegyzés. Csik-szentmihály Schreiber Róbert pénzügyi segéditárk eljegyezte a bájos és szép Birinyi Jankát Kolozsvárt.

Erdély-egyházmegei autonómia képviselői. Az erdélyi egyházmegei autonómia képviselői közül Fábián Sándor nagyrepost választott meg, 181 szavazattal. Szavazatot kaptak még: Kovács Ferencz apátbábános, Pál István referens, Biró Béla apátbábános, Imets F. Jákó kanonok, dr. Ufalusi József kanonok, Kovács Lajos főesperes és dr. Kóródy Péter theologiai tanár. Világi képviselőkké választották: Kis Bálint és kir. kamarás, a gyulafehérvári, Jósika Samu báró miniszter, kolozsvári, Kornis Viktor gróf, státus alelnöke az aleisk-kéldiorbai, dr. Győrffy Gyula képviselő, a felsők-gyergyói, Ugron Gábor a székely-udvarhelyi választó kerületben.

Meghívó. A „Kolozsvári M. Kir. Ferencz József tudomány-egyetemi joghallgatók segélyző egyet”-nek választmánya folyó hó 30-án (csütörtökön) d. u. 6 órakor a jogi kar II. számú tantermében gyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívtnak. Targyroszat: 1. Tisztikar megválasztása. 2. Folyó évi költségvetés megállapítása. 3. Indítványok. Kolozsvárt, 1897 szept. 25 én Persina Viktor e. i. elnök.

Új tűzoltó torony. Szombaton d. u. bizottság szült ki a városi tanács, a tűzoltóság s a katonaság részéről a Fellegvárra. Körülményes helyi szemle után utabban is legalkalmasabbnak találták azt a pontot, a hol most a zenepavilon áll. Vélemény merült fel arra, hogy a pavilon a Házsongárdra, a hol a Stein villa van, helyeztessék. A bizottság a Házsongárd megjelölt pontjait is megsejmelte, azonban még csak a fellegvárban lévő területet találták legalkalmasabbnak. A katonasággal magállapodás jött arra nézve, hogy a zene pavilon a város máshová áthelyezteti s mostani helyére fog épülni a tűzoltó torony.

A Középiskolai Tanárjelöltek Segélyegylete f. hó 26-án tartotta alakuló közgyűlést, melyen a választmány a következőkép alakult meg: Elnök: ifj. Imre Sándor. Alelnök: Abonyi Sándor. Titkár: Frankó Lóránd. Jegyző: Herberger Béla. Pénztáros: Scherer Lajos. Ellenőrök: Köblös Samu, Vogel Richard, Választmányi tagok: Rácz Gyula, Szukup J., Imberi Vilmos, Czibalmos József, Kakasy Gyula, Szabó Imre. Választmányi póttagok: Várady Ferencz, Debreczeni Géza.

Hymen. Dr. Olescher Emil, kolozsvári kir. törvényszéki aljegyző folyó hó 25-én eljegyezte az elhunyt Csányi Ferencz kir. táblai bíró egyik árvaát Ilonkát.

Elegyzés. Jó Károly, moci járási szolgabíró tegnap tartotta eljegyzését Kolozsvárt Winkler Otília kisasszonnyal, öz. Dr. Winkler Frigyesné leányával.

Ruha szabászat és varrás tanítása. A nőiipar iskolában a ruha szabás és varrás megtanulása végett 1897 okt. 1-én egy külön tanfolyam nyílik meg, melyre nézve, mint külön szakra, belehet iratkozni rendszeres tanulóknak havi 3 frt tandíj mellett. A tanítást Szongoth József k. a., okleveles tanítónő, ki a bécsi Schach Vilmos féle intézettől bizonyítványt nyert teljesíti. Az érdeklődés a közönség körében nagyfokú. Mint halljuk 10 urhölgy már össze állott, hogy ezen tanfolyamon részt vegyen, a példa követése méltó.

Szalonka szeptemberben. Bizony ez minálunk rendkívüli dolog. A hozzá értő vadász-emberek nem is hiszik el. Ilyenkor a szalonkák még Oroszországban vannak, ott tartják az utó-nyaralásukat s csak késő ősszel jönnek le mihozatunk „délre”. Pedig egy aradi sporteménal megesett a szerencse, hogy szalonka került a napokban a fegyverre elé. Kaáli Nagy Dezső mérnök nyulra ment a szentléányfalvi kukoricázás szélébe s egy szerre csak egy szalonka repült előtte fel. A csodálkozást félretette későbbre és hamarosan

lehúzta. Az aradi sportemberek közt nagy csodálkozást keltett ez a ritka vadász-zsákmány és egész nap ide oda buzogoltak a városban mutatva.

Badeni gróf párba. Az osztrák képviselőház megnyitó ülésén történt skandalumok abba a kényeszerhelyzetbe juttatták Badeni Kázmér gr. osztrák miniszterelnököt, hogy Wolf dr. újságíró-képviselőt, a Schönerer-párt tagját, a ki a miniszterelnököt hallatlanul megsértette, provokálja. A pisztoly-párba szombat délelőtti megtörtént és Wolf golyója Badeni gr. karját keresztül fúrta. Szerencsére a gróf seba nem veszélyes: A szenzáció párba előmenyei a következők. Wolf dr. a képviselőház megnyitó ülésén szántalan sértő kifejezéssel illette Badeni grófot. A tizenhat detektiv szolgáról volt szó, a kikkel Gregorij fölzigatta a Házat. Zurkan korelnök kijelentette, hogy ő a dologról semmit sem tud. Pergelt képviselőt szót kért, de a korelnök minden további felszólításnak azzal vette elejét, hogy az ügyről való vitát nem engedte meg. Erre Wolf fultanuk állítása szerint stenori hangon azt kiáltotta a Háza:

— Badeninek, ennek a gazembernek válaszolni kell!

Mások szerint Wolf „lengyel gázságok”-ról tett közbeiktatásban említett. Badeni gróf, a ki már az ülés elején nagyon izgató volt ere a sértő szóra, azt határozta el, hogy Wolffól fegyveres elégtételt követel, minthogy a képviselői immunitás következtében más módon nem vehet rajta elégtételt. Badeni grófnak Üksül-Guilleband gróf tábor-szernagy, bécsi hadtestparancnok és ennek vezérkari főnöke, Resch ezredes, a király egykori szárnysegéde voltak a segédei. Ezek ketten elemek Wolffhoz és megbízottjuk nyében kihívták őt. Wolf Lamsich dr. és Szilveszter dr. német néppárti képviselőket nevezte meg segédeik.

A segédek pisztoly párbaít állapítottak meg a legsúlyosabb föltételekkel, háromszori golyóváltással: a párbaít színhelyűl a harmadik kerületi lovagló iskolát jelölték ki.

A felek segédekkel megállapított időben jeletem meg a párbaít helyén. — Wolf tíz másod percig cölözött és golyója Badeni grófnak felső karjába furodott. A golyó a gróf karját egészen keresztül ültük kasztotta Badeni főlemelte megsértült kezét és egyik székre támaszkodva lött, de nem talált. Az a hir is el volt terjedve, hogy Wolf dr. a párbaít inkorrektül járt el, a mennyiben a segédjeladását megelőzőleg lött, de ezt a híresztelést a beavatottak csakhamar megcáfolták.

A német császár a szegényeknek. II. Vilmos német császár kabinetirodája, a budapesti német főkonzulátus utján 4000 márkát küldött Márkus József polgármester kezéhez, a Budapestben való tartózkodása alkalmából, a szegények közt leendő kiosztás végett. A polgármester a pénzt a kerületi előjáróságok utján osztatja ki.

Harcz egy medvével. Lőcséről írják: Zsidár községben az odaváló pásztork egy idő óta észrevették, hogy nyájuk nap-nap mellett egy-két birkával megfog. Hétfőn éjjel Komár András juhász erős kutyavonítással ébredt fel és kiment az akolba, hol a nyáj bőve bűjt össze egy sarokba. A mint körülnézett, észrevette, hogy egy hatalmas medve mászik át a kerítésen. Fokossával reá támadt a medvére s kétségbeesett kitérdelem fejlődött ki közöttük. A juhász egy ízben kiszabadult a maczkó ölelő karjaiból úgy, hogy sztréből kibujt, de a medve újra megkapta. Ép akkor ért oda a küzdőkhez két bojtár, a kik a medvét doronggal leterítették.

Befut a paradicsomba. Borzasztó szerencsétlenségről értesít almás-kamarási leveleznők. Most, a paradicsom-főzés fő szezonjában, mikor minden jó gazdasszony a téli szükséglet beszerzésével van elfoglalva Szeidler Mihályné is neki állott a nagy munkának s üstökben főzte a piroslevet. Nehány percze távozott a tűzhely mellől, hogy egyéb dolga után lásson. Kicsi kis leánya, az Anuska ott dédelgette a bábuit a konyhában. Játékátában hagyva, nagy kíváncsian egy, a földre tett nagy fazék felé hajolt, megakarta nézni, mi bugyborékol abban. Egysúlyt veszve, a pipiskelő apróság fejével bele suhant a forró paradicsommal telt edénybe. Mikor édes anyja vissza jött, rögtön észre vette a szerencsétlenséget, de már késő volt. Kétségbe esve tapasztta, hogy kis leánya meghalt! Kis testét a fölsemheretelenségig össze égette a forró paradicsom, a melybe belefalladt. A gondatlan anya ellen megidították a vizsgálatot.

Viharos megyei közgyűlés. Balassa-Gyarmaton (Nógrádmegye) Dániel László főispán elnökele alatt tartott rendes közgyűlése igen viharosan és igaztotton folyt le. Targyrosorozat előtt Szécsizovszky megyebizottsági tag kérdést intéz a főispánhoz, miért vesz részt a közgyűlésen Pongrácz árvaszéki elnök, holott a főispán kijelentette, hogy Pongrácz lemond állásáról. A főispán azt vádászolta, hogy mint székfoglalójában ígérte és céljálul kitűzte törekvése a megyében helyreállítani a békét. A mikor az ellenzék azt ajánlotta, hogy Pongrácz ne foglaljon helyet a megye tisztikarában; ő és az alispán tanácskozott Pongráczal, aki készséggel nyilatkozott kívánságukra állásáról lemondani. Ezt meg izente annak az idején az ellenzéknek. Azonban az árvaszéki elnök megmondolta a dolgot és nincs ok és nem is lehet kényszeríteni lemondásra. Pongrácz is felállott szólására. E közben a báró Jeneszky és közte

forgott ismert becsületbeli ügyet feleleveníteni és provokálja Jeneszkyt.

Jeneszky báró felkiált: — Nem is adok soha elégtételt! Alig múlt el az az incidens, következett a másik” Szécsizovszky felvilágosításokat kér, miért aludt el Kossatzky Arnold megyei ügyész fegyvelni ügye, továbbá tudomásul hozza, hogy az ügyész ellen az ügyvédi kamaránál feljelentést is adtak be, ambar később visszavonták. A tisztikar reputációja érdekében felkérte az alispánt, hogy a feljelentő ellen indíton rágalmazási pert. A mátraverebélyi körjegyző fegyelmi ügyéből kifolyólag azzal vádolja az alispánt, elakarta azt tussolni. Török alispán igaztotton válaszott.

— Vagyok olyan becsületes ember, mint önök, nem félek senkitől.

Oroszi Jenő felemlítette, hogy Verőczen Szécsizovszky alispánsága alatt sikasztás történt, még sem érték évekig számadásokat. Török alispán megígérte, hogy minden ügyre nézve a jövő közgyűlésen fog referálni. Az igaztotton hangulat a gyűlés végig tartott. Végül megválasztották: Nagy Mihályt főjegyzőnek, Fográcz Antal grófot első, Szakáll Ferencet második aljegyzőnek és Beke Lajost szolgabírónak, végül Madách Imrét pénztárnoknak.

Intelligens tanítónő uriháznál teljes ellátást keres. Ajánlatok csütörtökig e lap kiadóhivatalához küldendők.

MUVÉSZET.

Színház. Régóta távozott a közönség a színházból olyan meglepéssel, mint tegnap este, mikor „Bukow, a székelyek hőhéra”, ez a rég nem adott hazafias darab került színre. Gondos és élvezetes előadás volt, érdemes az elismerésre. A darab főszerepét, Lázár Imrét Kovács Gyula játszta, az ilyen darabokban töle megszokott bravúrral s a közönséget szántalanszor ragadta zajos tapsokra; míg Szerényi Gizella, Lázár Imréné szerepében érdemelte ki a közönség elismerését. Vendrei kitűnően eltalálta a székelyatyafit, Turchányi Olga pedig festői szépségű csángó leány volt s egyéniségének kedvességével egy jelentéktelen kis szerepet tett élvezetessé. Bartos, mint Bukov, valamint a többi szereplők mindnyájan rászolgáltak az elismerésre, mulasztást követnénk el azonban, ha meg nem dicsernők a kis Fehérvárgyereket, a ki még alig három éves, de azért ügyesen totyogott a színpadon. Rendezés minden jó volt, csak a Klenovics borotvátlan arca nem talált a fényes roccó ruhához, a mit a színház igazgatósága ez alkalomra varratott.

A felelevenített darabot a közönség kedvencen fogadta, ajánljuk az igazgatónak, hogy a téli szezonban is adassa még elé.

Színházi hírek. Orpheus az alvilágban, Offenbach örökké szép zenéjű operettje szerdán ismét színre kerül, ugyanazzal a szereposztással, melylyel a darabot, a múlt évadban is olyan nagy tetszéssel fogadták. Ez előadást Balogh Gusztáv, az új karnagy vezényli. Ez lesz az ő székfoglalója.

Széchy Mária, Dóczy történelmi színműve lesz pénteken az évad megnyitó darabja. Az első felvonáshoz stilszerű szép új díszletet festetett Megyeri igazgató. A darab szereposztása a következő: Széchy Mária: K. Szerényi G., Széchy Éva: Baróti I., Széchy Kata: Solti, Illésházy: Janovics, Lisztius: Bartos, Vesselenyi: E. Kovács, Budapest: Szentgyörgyi, István diák: Rózsahegy, Vadász: Pataki, Porkolab: Kassai.

Kék asszony, Varney operettje az lesz évad első énekes udonsága. B. Ruzsinszky Ilona, Forrai Ferike, Turchányi, Kassai, Vendrei, Leóvey és Rózsahegy játszik a főszerepeket az új operettben, melynek előadására nagy buzgalommal készülnek. Új díszletet is festet Megyeri igazgató a darabhoz, melynek bemutatóját október 22-ére tűzte ki.

Az operai előadásokat is megkezdik már október havában. Három opera előadására — u. m. Troubadour, Lalla Roukk és Cremonai hegedűs — már teljesen elégszült az énekes személyzet, úgy, hogy azok gyors egymásutánban fognak színre kerülni.

Borus szerelem, Giacosa drámája, Gárdisták, Ujvári vigjátéka és két kis angol vigjáték lesznek a legelőbb színre kerülő drámai udonságok.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, szept. 27.

A képviselőházban ma rövid ülést tartottak.

Szilágyi bejelentette a Ház üdvözlését a királyi születésnapjára. Perczekig tartó éjénzés.

Lukács pénzügyminiszter négy havi indemnyítésre nyújtott be javaslatot.

Szenzáció elfogatás.

Budapest, szept. 26.

Hauszman Marit, kiról azt írták, hogy a trónörökös elvette, a lüttichi rendőrség elfogta.

Bánya szerencsétlenség.

Budapest, szept. 27.

Palermóban bányaszerencsétlenség történt. 35 ember odaveszett.

A szultán határozata.

Budapest, szept. 24.

A nagykövetnek a szultán kijelentette, hogy a török csapatokat Krétából nem vonhatja ki, mert a mohamedánok védtelenül maradnak.

A román újságírók fogadtatása.

Budapest, szept. 27.

A „Budapesti Újságírók Egyesülete” és az „Otthon” írók és hirlapírók köre küldötteiből alakult vendéglátó bizottság Rákosi Jenő elnökségével tartott ülésén elhatározta, hogy a román királyi pár látogatása alkalmából fővárosunkba érkező bukaresti újságírókat atyafiságos szeretettel fogadja, elhelyezésükről s kalauzolatásukról gondoskodik s tiszteletükre diszebedet rendez a Budapesti Újságírók Egyesületének helyiségében. A rendezés összes teendőinek elintézésére tejjahatalommal ruházta fel a két egyesület igazgató-gazdáját: Gelléri Mór és Cziklay Lajost. A diszebeden Mikszáth Kálmán, a Budapesti Újságírók Egyesületének elnöke mondja az első felkösöntőt a magyar és a román királyi párra, míg Rákosi Jenő, az Otthon elnöke a román kollégákat fogja felkösönteni.

Ráczkeve ünnepe.

Budapest szept. 27.

Tegnap délelőtt ment végbe Ráczkeven a honfoglalás emlékére a királytól adományozott tértleten állított Árpád-szobor bemutatásának az ünnepe, valamint a dunai „Árpádhid” ünnepélyes fölavatása.

A praktikus német császár.

Budapest, szept. 27.

Megirtuk a napokban, hogy Eulenburg gr. a német császár udvari főmárnallja a császár megbízásából és számlájára vásárlásokat tett a kereskedelmi muzeum házi-ipari bazárjában. Az intézet igazgatósága előre látta, hogy a gróf oda fog jönni s intézkedett, hogy a főmárnall bármikor jöjjön a bazárba, együtt találja ott mindazokat a magyar házi-ipari készítményeket, melyeket távoli országokban is bámulnak, mint a műiparba vágó tüneményes különlegességeket. Az udvari marsall több ízben nagy elragadtatással szolt az eléje rakott gyönyörű varrottasokról és himzésekről, de be vásárlásaiban bizonyos tervszerűséggel az egyszerűbb tárgyak közül válogatott és pedig főleg olyanokat, melyek inkább kommercz-áru jellegűek és a nagy közönségnek való kézipari cikkek mintái gyanánt szolgálhatnak. Úgy látszik, a német császár a magyar kézipar iránti érdeklődésében gyakorlati czélokra gondolt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfőadajomos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYITTER.

Szegény sorsuak fogai

előadás alatt

Ingyen tömetnek és huzatnak ki.

kedden és szombaton d. u. 2—3-ig.

(Belmonostor utca 27. szám alatt.)

Dr. Hőncz Kálmán,

(3—10) egyet. m. tanár.

Divat üzlet.

Bátor vagyok ajánlani a nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe az njonuan megérkezett s legelegansabb őszi és téli kalapjaimat **bécsi és párisi divat szerint**, a legutjánosabban adhatom, diszítések és átalakítások minden hozzávaló díszszel felvállaltatik.

Becsés pártfogásokat kérve

Kapatar Marie

Belmagyar-utca 6 szám.

2—3

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

A magyarlápasi Takarékpénztár részvénytársaság, a tulajdonát képező, Magyar-Lápos járási székhely főterén ujjonnan épített és itálialukási engedéllyel felruházott, — 6 vendég szobát, egy éttermet, 1 kávéházát, — melynek mindenike a kor igényeinek megfelelően berendezve és bútorozva van; továbbá a vendéglős részére kényelmes lakást, kitűnő jó pincét, konyhát, 2 kamarát magában foglaló szállodáját a f. évi November 1-től kezdődőleg 6 egymás után következő évre haszonbérbe adja.

A szállodához tartozik egy 18 lóra való istálló, szekér szin, jégverem, tágas udvar és 3 holdnyi gyümölcsös és veteményeskert.

Felhívunk bérelni szándékozók, ajánlataikat a f. évi október hó 15-éig alólírott igazgatóságához beadni, hol is a bérleti feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

748. 3—3.

Az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

Ismeretlen tartózkodású Timbus Albert 1275 forint 58 kr-ra becsült, szoba-butorok, fehér- és ágyneműek, lámpák, üveg, porcellán áruk, könyvek stb.-ből álló ingóságai a tordai kir. járás-bíróság 7830—1897. számú végzése folytán **1897. október 1-én d. e. 10 órakor** Tordán, főtér 20-ik szám alatt levő lakásban nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Dr. Vertán Endre,

ügyvéd.

787. 1—1.

Sz. 5267—897.

ülvi.

783. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sipos Gábor ügyvéd végrehajtónak Moldován Vaszilika és Moldován Dotyicza férj. Bozsán Indrejnő végrehajtást szenvedő elleni 63 forint 31 kr. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék, a kolozsvár vidéki kir. járásbíróság területén levő Ródd községben és határában fekvő, Róddi I. Rész 13 sz. tjkvben A. I. 1—7. rsz. 180. 181. 654. 828. 933. 1084. 1100a. 1158. hrsz. ingatlankból végrehajtást szenvedőket megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalékra, a C. I. alatt özv. Moldován Juon javára bekebelezett $\frac{1}{4}$ -ed részbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával 88 frt 66 kr. becsértékben, továbbá az 1881. LX. tvk. 156. §. alkalmazásával a vjtást szenvedők és Moldován Juon a Miron nevén felvett Róddi I. Rész 244. sz. tjkvben A. I. 1. rsz. ingatlanra a C. I. alatt Moldován Juon javára bekebelezett és az egészhez viszonyított $\frac{1}{4}$ -ed részbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával 175 forint becsértékben és a vjtást szenvedők és Lusztás Gligorné, sz. Boér Nasztaszia és Boér Irina nevén felvett Róddi II. Rész 4. sz. tjkvben A. I. 1. rsz. 53 hrsz. ingatlanra a C. I. alatt Moldován Juon javára az egészhez viszonyított bekebelezett $\frac{1}{12}$ részbeni haszonélvezeti jog fentartásával 67 frt becsértékben az árverést, mint ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi október hó 23-ik napjának délelőtti 10 órákor Róddon a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a lól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékpénz értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság
Kolozsvárt, 1897. évi július hó 10-én.

REINBOLD ARTHUR,
kir. törvényszéki bíró.

ELŐLEGES ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk egy a nagyon tisztelt kolozsvári, valamint vidéki közönségnek b. értékre adni, hogy

Kolozsvárt, Belközép-utca 2. szám

HELFY-FÉLE HÁZBAN

az erdélyi részek leggazdagabb felszerelt papír-áruháza, könyv- és könyvnyomdai munkák felvételi irodája és nyomtatvány raktára f. évi október 1-én sok újdonságával megnyitlik.

Nálunk minden a mi csak szakmánkhoz tartozik a legelősebb író-eszközöktől a legdiszesebb fényűzési tárgyakig található lesz.

Viszonteladók grári árban vásárolhatnak; irodák és iskolák magas engedményben részesülnek.

Bel- és külföldi legjobb nevű gyárak gyártmányainak áruháza.

Béres támogatását előre is kérve vagyunk kiváló nagyrabecsülés-sel és tisztelettel

786. 1—1.

Stief Jenő és Társa.

SZÜLŐK FIGYELMEBE!

Iskolai cikkek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására juttatni, hogy a helyi piacon — (Hid-utca 2. szám alatt) —

a mai kor igényeinek teljesen megfelelő egészen új

papír-, író-, rajz-, festészeti és iskolai-szerkereskedést

nyitunk be és azt törvényszékiileg bejegyzett saját cégünk alatt folytatni fogjuk. A midőn még t. megbízóinkat teljes megelégedésükről előre is biztosíthatjuk, adják új vállalatunk szíves támogatását, mely kérésünk megújításával vagyunk Kolozsvárt, 1897.

Kiváló tisztelettel

KRISIK és GOPPOLT
papirkereskedők Kolozsvárt.

A legjobb forgalmu helyen

egy

házas-telek

üzleti helyiséggel azonnal eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

785. 1—3

HASZONBÉR.

Szombatfalván,

a székelv-udvarhelyi vasúti állomás mellett,

a várostól csak a vámsorompó által választva el,

egy jöerében álló

tagosított birtok

haszonbérbe kiadó.

A gazdaság áll, az udvartelken kívül, körülbelül 140 hold szántóból és 40 hold kaszálóból. — Ide tartozik egy fedéleserép gyár, mely évenként 450,000 fődéleserepet és 75,000 téglát ad el. Továbbá albrletbe adható koresmaházak, zsellér-telek és téglavető helyek. Értekezni lehet Szent-Királyi Árpáddal, Szombatfalván u. p.: Székely-Udvarhely. 784. 1—20.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az Óvárban levő, eddig is jóhírnéknek örvendő

„KIS PIPÁ“-hoz

ezimzett vendéglőt átvettem és azt a jelenkor igényeinek megfelelően átalakítottam és berendeztem.

Bizva e téren szerzett több évi tapasztalataimban, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy jó és izletes ételleimmel, úgy mint a „Valton-féle“ kitűnő tisztán kezelt borokkal a n. é. közönség becses pártfogását kiérdemeljem.

Étkezésre előfizetéseket elfogadok, naponta személyenként egy ebéd 3 tál étel és fekete kávé 60 kr.

Társas összejöveteleknek külön terem.

Kérve a nagyérdemű közönség becses pártfogását

maradtam kiváló tisztelettel

NYIKORA TIVADAR

779. 2—2.

vendéglős.

BITTÓ REZSŐ

KOLOZSVÁRT

—(uri divat, kalap és fehérnemű kereskedése)—

Főtér II. szám. (Reil-ház.)

Ajánlja dus választékban berendezett cikkeit gyári áron, u. m.: angol- és belföldi kalapok, ingek a legjobb francia szabás szerint a világhírű Schroll-féle schiffonból, gallér, közelő, zsebkendők, bőrkésztyűk, esernyő, sétabotok, utazó-cikkek, lábtük, harisnyák és nyak-kendő különlegességekben. Jaeger tanár-féle normal ruházati cikkek füröktára, alsó ingek és nadrágok. Angol esőköpenyek. Kocsitakarók, utazó plaidok. Francia és angol illatszerek. — Szappan és toiletté cikkek. 683. 13—24.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás és szabott ár!

„Elvem csekély haszonnal nagy forgalmat elérni!“

Az Aussigi üveghuta részv. társ. főraktára.

Czégváltozás!

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy 25 év óta Hunwald Lipót czég alatt, a kolozsvári piacon fennálló

üveg, porcellán és lámparaktárt

f. évi augusztus hó 15-től kezdve tetemesen nagyobbítva

Hunwald Lipót és fia

törvényszékiileg bejegyzett czég alatt fogjuk folytatni.

Ajánljuk ezuttal dus raktárunkat mindennemű bel- és külföldi üveg-, porcellán és lámpákból, francia és angol fayence-ből, salón és templomi-csillárokat, Christoffle és Berdorfi evő-eszközöket, disztárgyakat, china-ezüst, majolika és velencei üveg különlegességeket alkalmi ajándékoknak. Az Aussigi üveghuta társaságnak egyedüli erdélyi főraktárát bírván, szolgálhatunk mindennemű palackokkal úgy kis mennyiségben, valamint egész kocsiakománnyal.

Épület üvegezésre különös gondot fordítván, nagy raktárt tartunk bel- és külföldi táblaüvegből, belga salón és tükörtáblákból.

Mindent tetemesen leszállított árban.

Midőn a n. é. közönségnek a régi czég iránt eddig tanusított jóindulatát megköszönjük, kérjük az új czéget is azon bizalomban részesíteni, nekünk pedig főttörékvésünk ezental is oda fog irányulni, hogy szolid és pontos kiszolgálás által a reánk ruházott bizalmat teljes értékben kiérdemeljük.

745. 5—20.

Tuljes tisztelettel

Hunwald Lipót és fia.

Christoffle & Co. ezüstgyár főraktára

Eladó ház

Kolozsvárt, Óvár, Bástyá-utca 8. szám alatt

a Kereskedelmi-Akadémiával szemben,

a Szamosra rugó nagy telekkel.

Értekezhetni Pánkótzki Ferenczczel Maros Ujvárt.

772. 5—10.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a légszesz igénybevételek megkönnyítése végett hajlandók vagyunk a légszesz bevezetést ingyen létesíteni olykép, hogy díjtalanul létesítjük a világítási berendezést három csőnyílásra, valamint a berendezést a főzéshez. Ezen előnyökkel szemben az új bérle kötelezettséget vállal, hogy három egymást követő éven át 36 frt 50 krnyi azaz naponként átlag legalább 10 krnyi légszeszt fog fogyasztani. A kötelezett fogyasztás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világítási készülékeket, lámpákat, lámpákat a fél fizeti. A kolozsvári légszeszvilágítási vállalat jelentékeny mennyiséget tart raktáron. A légszeszmérőkért, valamint a főző-készülékekért jelentéktelen havibér fizetendő.

A légszesz ára következőleg lett lecsökkentve:

Világítási célra köbméterenként 18 kr.

Fűtési és főzési célra köbméterenként 8 $\frac{1}{2}$ kr.

Kérjük a t. közönség kívánságait szóval, vagy írásban a kolozsvári légszeszgyár igazgatóságához intézni. A személyzet a legnagyobb előzékenységgel és szíves készséggel nyújt minden felvilágosítást.

458.(32—x)

Kolozsvári

légszeszvilágítási és erőátviteli

részvénytársaság.

A Kolozsvári közúti vasút r. t. mint a Magyar Általános Hitelbank szénoztályának képviselőisége.

Központi iroda: Belsőmagyar u. 6

Raktár: Vasút mellett, saját telephely.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénoztályának képviselőisége s illetve urikány-zsilvölgyi (lupényi) kőszén bányákból származó s alatt osztályozott szénanyagok kizárólagos eladásával bizattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;
a következőleg felsorolt vasútvonalak;
2. Kolozsvár—Mezőtelek;
3. Kolozsvár—Deés—Zilah;
4. Deés—Beszterce;
5. Kolozsvár—Gyéres—Kocsárd—Törvis—K. Kapus;
6. Gyéres—Torda;
7. Kocsárd—Marosludas—Marosvásárhely—Szászrégen;
8. Marosludas—Beszterce;
9. Törvis—Gyulafehérvár—Piski—Petrozsény;
10. Gyulafehérvár—Zalatna;
11. Piski—Vajdahunyad.

Az eladásra te. ülő elism. rt. kitűnő minőségű szén bevezető osztályozás szerint szállítatik:

1. Lupényi darabos szén.	6. Lupényi portment. akna szén M.
2. „ salón szén.	7. „ aknaszén III.
3. „ kocska szén.	8. „ dara szén.
4. „ dió szén.	9. „ raktári perszén.
5. „ rostált akna szén. I.	10. „ kevécselő szén.

Azonkívül elfogadunk megrendeléseket:

I. a felső-sziléziai (zaberczai) bánya dió perszén

I. a „ kocska „ szállításra.

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve házhoz szállítva többi állomásokra Lupény állomáson kocsikba rakva, esetleg megállapodás szerinti rendeltetési állomásra bérmentve eszközöltetnek.

Árakkal, méltányos szállítási feltételekkel s egyébb a szénoztályozott vonatkozó felvilágosítással bármikor s postafordultával szívesen szolgálunk.

Pontos, gyors és kifogástalan szállításra kiváló gondot fordítunk.

Megrendelések csakis hozzáuk szívesedők.

Kolozsvár, 1897. év június havában.

A kolozsvári közúti vasút r. t. mint a

Magyar Általános Hitelbank szénoztályának képviselőisége.

SOLYMOSY ÉS KÖSCH

VOLT RAJKA-FÉLE

Gépgyár és vasöntőde

Kolozsvár, felső-azén-utca. Telefon 198. sz.

Megrendelésre készülnek:

Öntvények 5 grammtól 5.000.000 grammig.

Öntött vas oszlopok, lépcsők, rácsozatok

legdiszesebb mintákban.

Vas fedélszerkezetek és hidak.

Az összes gazdasági gépek gyári raktára.

Gőzgépek és kazánok.

Tervrajzok- és költségvetések.

580. 17—x.

